

WÓJT GMINY I RADA GMINY DĘBOWIEC

STRATEGIA ROZWOJU GMINY DĘBOWIEC 2004-2016

Dębowiec, 2004

SPIS TREŚCI

	<i>strona</i>
WSTĘP	3
I. SYTUACJA STRATEGICZNA GMINY DĘBOWIEC	4
1.Charakterystyka gminy	4
2.Faza rozwojowa gminy	7
3.Wartość i atrakcyjność gminy	8
4.Szanse i zagrożenia rozwoju gminy	8
5.Mocne i słabe strony gminy	11
II. WIZJA ROZWOJU I STRATEGIA GLOBALNA GMINY DĘBOWIEC	14
1.Pola strategicznego rozwoju gminy	14
2.Pożądanee procesy rozwojowe w gminie	15
3.Przyszły wizerunek gminy	16
4.Misja gminy	16
5.Opcje globalnej strategii rozwojowej gminy	17
III. DOMENY, CELE I PROJEKTY STRATEGICZNE GMINY DĘBOWIEC	18
1.Domena, cele i projekty strategii kultury (sportu), turystyki i edukacji	19
2.Domena, cele i projekty strategii gospodarki komunalnej i ochrony środowiska	23
3.Domena, cele i projekty strategii rozwoju gospodarczego	26
4.Domena, cele i projekty strategii ochrony zdrowia i pomocy społecznej	27
IV.ZAŁĄCZNIKI	
1. Skład osobowy Dębowieckiej Rady Liderów Lokalnych oraz Zespołu Roboczego	29
2. Bibliografia	30
3. Ogólna strategia rozwojowa gminy Dębowiec	31

‘Strategia jest niczym, jej tworzenie – wszystkim’

WSTĘP

Strategia rozwoju gminy Dębowiec powstała jako wynik pracy warsztatowej i analitycznej grupy liderów lokalnych, pracowników urzędu gminy oraz ekspertów zewnętrznych. Przy opracowywaniu strategii rozwoju wykorzystane zostały procedury i techniki studiów prospektywnych i analizy strategicznej, wiedza i doświadczenie osób i środowisk reprezentowanych w grupie liderów lokalnych oraz materiały źródłowe będące w posiadaniu Urzędu Gminy. Prace nad dokumentem zostały oparte na istniejących dokumentach planistycznych na poziomie lokalnym, ponadlokalnym i regionalnym. Założeniem było dążenie do stworzenia podstaw zrównoważonego rozwoju poprzez partnerską współpracę samorządu lokalnego z wszystkimi, zainteresowanymi rozwojem Gminy, partnerami lokalnymi reprezentującymi różne środowiska.

Dokument pod nazwą „Strategia rozwoju gminy Dębowiec 2004-2016” składa się z trzech części:

- Sytuacja strategiczna gminy,
- Wizja rozwoju i strategia globalna gminy,
- Priorytety (domeny), cele i projekty strategiczne gminy.

Sytuacja wewnętrzna gminy charakteryzuje się równowagą między mocnymi i słabymi stronami. Natomiast sytuacja zewnętrzna pokazuje przewagę zewnętrznych szans nad zewnętrznymi zagrożeniami.

Wizja rozwoju zawiera cztery punkty ciężkości, tzw. pola strategiczne, a mianowicie:

- układy komunikacyjne,
- edukacja i integracja społeczności,
- funkcje i centra usługowe,
- przedsiębiorczość i inwestorzy.

Wizja rozwoju gminy łączy problemy techniczno-przestrzenne i społeczno-gospodarcze.

Strategia rozwoju gminy Dębowiec składa się ze:

- strategii globalnej/ogólnej,
- strategii dziedzinowych.

Strategia globalna zawiera pięć opcji strategicznych. Ich treść pozwala mówić o trzech funkcjach strategii globalnej. Są nimi: funkcja promocji, funkcja kreacji oraz funkcja ochrony.

Strategie dziedzinowe odnoszące się do wyróżnionych pól (domen) strategicznych zawierają w każdym przypadku priorytet i cel strategiczny oraz listę strategicznych projektów.

„Strategia rozwoju gminy Dębowiec 2004-2016” jest dokumentem otwartym na uzupełnienia i modyfikacje wynikające ze zmiany warunków zewnętrznych oraz w zależności od kształtowania się sytuacji finansowej gminy i jej dostępności do zewnętrznych źródeł zasilania finansowego.

Dębowiec, listopad 2004

I. SYTUACJA STRATEGICZNA GMINY DĘBOWIEC

1. Charakterystyka gminy

Gmina Dębowiec położona jest na granicy Karpat Zachodnich i Kotlin Podkarpackich Zachodnich. Do Karpat należy występujący na południu fragment Działu Cieszyńskiego wchodzącego w skład Pogórza Śląskiego, natomiast w skład Kotliny Raciborsko – Oświęcimskiej wchodzi północna część gminy należąca do Wysoczyzny Kończyckiej i Doliny Wisły. Część gminy znajdująca się na obszarze tzw. Pogórza Śląskiego, zwanego niekiedy Pogórzem Cieszyńskim tworzy pas wzgórz łagodnych i szerokich, wyniesionych 350 – 460 m n.p.m., a 150 – 200 m nad dna dolin rzecznych. Granica Pogórza przebiega mniej więcej równolegle do linii łączącej Cieszyn ze Skoczowem. Pozostała część gminy znajduje się na obszarze Kotliny Raciborsko – Oświęcimskiej w jej południowo – wschodniej części. Jest to kotlina przedgórska, wypełniona osadami mioceniowymi.

Zachodnią część doliny Knajki zajmuje falista wierzchowina Wysoczyzny Kończyckiej, porożciniana płytkimi nieckowatymi dolinkami dopływów Knajki. W północno – wschodniej części gminy występuje niewielki fragment Doliny Wisły, w całości zajęty przez kompleks stawów rybnych.

W układzie administracyjnym kraju Gmina Dębowiec leży w południowej części województwa śląskiego, w powiecie cieszyńskim. Jest to gmina wiejska obejmująca swym zasięgiem 7 sołectw: Dębowiec, Ogródzoną, Simoradz, Iskrzyczyn, Kostkowice, Gumna i Łączkę o łącznej powierzchni

4.248 ha. Ze względu na rolniczy charakter większość tego obszaru to użytki rolne stanowiące 3.150 ha czyli 74,1% powierzchni całej gminy.

Gmina graniczy z pięcioma jednostkami administracyjnymi: od południa z gminą Goleiszów i gminą Cieszyn, od zachodu z gminą Hażlach, od północy z gminą Strumień natomiast od wschodu z gminą Skoczów.

Powiązania drogowe pomiędzy poszczególnymi sołectwami oraz z ościennymi gminami zapewnia układ drogowy na który składa się łącznie 99.696 km dróg. Z tego 75.017 km to drogi gminne, a

24.679 km - drogi powiatowe. Ponad to przez południową część gminy przebiega znacząca w powiązaniu przestrzennym droga krajowa nr 1 Cieszyn – Gdańsk na odcinku o długości 5.320 km.

Teren gminy zamieszkuje 5.407 osób, z czego w poszczególnych sołectwach liczba mieszkańców przedstawia się następująco: Dębowiec - 1738, Simoradz - 987, Ogrodzoną - 838, Iskrzyczyn - 612, Kostkowice - 530, Gumna - 414, Łączkę – 288.

W gminie aktywnie działa 7 klubów sportowych, 3 Kółka Rolnicze, 6 Ochotniczych Straży Pożarnych oraz Polski Komitet Pomocy Społecznej.

Aktualnie gmina Dębowiec, za wyjątkiem niewielkich obszarów, nie posiada miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Poprzedni plan z mocy ustawy z dnia 27.03.2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym / Dz. U. Nr 80 poz. 717/ stracił ważność z dniem 1 stycznia 2004 r. Dokumentem określającym politykę przestrzenną Gminy Dębowiec jest przyjęte uchwałą Nr 154/XXI/01 Rady Gminy Dębowiec z dnia 26.06.2001 r. *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego*. Wyodrębnione zostały w nim następujące zasady kształtowania ładu przestrzennego gminy:

1. Zasada kształtowania i ochrony środowiska przyrodniczego określająca następujące cele zachowania wartości środowiska naturalnego:
 - a) ochrona i odpowiednie zagospodarowanie istniejących elementów środowiska przyrodniczego (lasy, zadrzewienia śródpolne, wody powierzchniowe itp.),
 - b) zachowanie, ochrona i powiększanie zasobów leśnych,
 - c) ochrona pomników przyrody,
 - d) wprowadzenie form ochrony przyrody na obszarach o szczególnych walorach w celu ich zachowania i prowadzenia racjonalnej gospodarki zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.
2. Zasada gospodarki zasobami naturalnymi. Na terenie gminy występują złoża gazu ziemnego oraz złoża wód leczniczych. Ich eksploatacja nie wpływa zasadniczo na stan środowiska.
3. Zasada kształtowania środowiska kulturowego realizowana poprzez:
 - a) ochronę dóbr kultury,
 - b) stworzenie listy obiektów z ewidencji o znacznych wartościach kulturowych, historycznych i artystycznych dla których podjęte zostaną działania zmierzające do objęcia ich rejestrem zabytków,
 - c) uaktualnienie wykazu obiektów objętych ewidencją,
 - d) stworzenie listy obiektów z ewidencji, których charakter i zachowane cechy nie wskazują znamion zabytku, celem podjęcia działań w kierunku wykreślenia ich z ewidencji,
 - e) kontrolowany rozwój struktury osadniczej.
4. Zasady kształtowania struktury przestrzennej w oparciu o siedem stref:
 - strefa I – *obszary chronione* z podstawową funkcją ekologiczną, wolną od zainwestowania,
 - strefa II – *obszar rolny nie zainwestowany* – podstawowa funkcja rolnictwo, tereny najkorzystniejsze do prowadzenia intensywnej gospodarki rolnej,
 - strefa III – *ograniczonego zainwestowania* – podstawowa funkcja rolnictwo i mieszkalnictwo; obszar o charakterze rolniczym, zabudowany z dużym udziałem rozproszonej zabudowy zagrodowej,
 - strefa IV – *mieszkańcowa wiejska* – podstawowa funkcja mieszkalnictwo z podstawowymi usługami; obszar zurbanizowany wg standardów budownictwa wiejskiego,
 - strefa V – *usługowa* – podstawowa funkcja usługi i zieleń izolacyjna; obszar o znacznej uciążliwości ze względu na duży ruch tranzytowy / DK 1/,
 - strefa VI – *produkcyjno-usługowa* – produkcja i usługi; obszar z dobrym uzbrojeniem przede wszystkim na terenach rolniczych ośrodków hodowlanych, baz rolniczych,
 - strefa VII – *rekreacja*; obszar o szczególnych walorach krajobrazowych, którego zagospodarowanie powinno być podporządkowane przede wszystkim uwarunkowaniom wynikającym z ochrony środowiska.

W Gminie Dębowiec znajduje zatrudnienie, łącznie z prowadzącymi działalność gospodarczą, około 2000 osób. Głównymi zakładami pracy są Rolnicze Spółdzielnie Produkcyjne w Ogrodzonej i Simoradzu, Zootechniczny Zakład Doświadczalny w Kostkowicach, Gospodarstwo Rybackie i Przetwórnia Ryb w Dębowcu, liczne przedsiębiorstwa prywatne (m.in. WIK, JAWAL, EKOCHRON, Pracownia Sprzętu Alpinistycznego MAŁACHOWSKI, Stacja Paliw BP), administracja samorządowa, placówki oświatowe – szkoły i przedszkola.

Według ewidencji prowadzonej przez Urząd Statystyczny w systemie REGON zarejestrowanych jest 515 podmiotów gospodarczych funkcjonujących w następujących dziedzinach : rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo - 5,4 %, przetwórstwo przemysłowe - 13 %, budownictwo - 14,5%, handel i naprawy - 31%, hotelarstwo i restauratorstwo - 3,8%, transport, gosp. magazynowa i łączność - 8,8%, pośrednictwo finansowe - 2%, obsługa nieruchomości i firm oraz nauka - 8,4%, obowiązkowe ubezpieczenia - 1,6%, pozostała działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna - 6,8% . Działalność gospodarczą prowadzą głównie osoby fizyczne w zakresie handlu, budownictwa i przetwórstwa przemysłowego.

Jednym z kierunków rozwoju gminy może być agroturystyka, w tym celu w ramach programów pomocowych realizowanych przez szkoły zostało przeszkolonych ponad 100 mieszkańców gminy. Będący obecnie w stanie surowym, wielofunkcyjny obiekt w Łączce umożliwi ulokowanie w nim, po jego wykończeniu, Gminnego Centrum Agroturystyki jako zaplecza dla prowadzenia i organizacji tego rodzaju usług.

Wielką szansą na dalszy rozwój gospodarczy jest ukończenie realizowanej obecnie na terenie gminy drogi ekspresowej Cieszyn-Bielsko. Znaczna ilość terenów położonych obok tej drogi przewidziana jest w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Dębowiec do zmiany sposobu użytkowania z rolniczego na usługi o zróżnicowanym charakterze w tym związane z ruchem drogowym. Tereny te uzyskają dogodną komunikację szczególnie w rejonie węzła drogowego „Krasna” oraz rejonu istniejącej już stacji paliw "BP". Stwarza to realne szanse na powstanie nowych obiektów i miejsc pracy oraz wzrost dochodów gminy z tytułu podatków od nieruchomości.

Warunkiem koniecznym do realizacji zadań jest posiadanie odpowiednich zasobów finansowych. W ustawach regulujących system finansowy gmin podkreśla się, że gmina prowadzi samodzielnie gospodarkę finansową w oparciu o budżet, który ma charakter odrębny od budżetu państwa, natomiast artykuł 167 ust. 2 Konstytucji RP mówi, że dochodami jednostek samorządu są ich dochody własne oraz subwencje ogólne i dotacje celowe z budżetu państwa.

W strukturze dochodów własnych znaczące pozycje stanowią: wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT), podatek od nieruchomości, podatek rolny oraz pozostałe dochody, w tym dochody z majątku i inne opłaty.

W kwocie uzyskiwanych dochodów własnych, dominują wpływy z podatków i opłat, a największy ich wpływ do budżetu gminy zanotowano w 2002 roku, natomiast 2003 r. nastąpił gwałtowny spadek tych dochodów.

W strukturze dochodów dominują również środki uzupełniające z budżetu państwa, w postaci subwencji i dotacji. Udział dotacji i subwencji z budżetu państwa w dochodach budżetu ogółem wynosił: 2001 rok - 57%, 2002 rok - 53%, 2003 rok - 61%, 2004 rok plan - 60%.

W strukturze wydatków budżetu, począwszy od 2001 roku, wyraźnie dominują kwoty na finansowanie oświaty i wychowania, przy czym udział tych wydatków utrzymuje się w granicach 55 % ogólnych wydatków gminy: w 2001 roku wynosił 63%, w 2002 roku wynosił 57%, w 2003 roku wynosił 52%, w 2004 plan wynosił 53%.

Otrzymywana przez Gminę subwencja oświatowa nie pokrywa w pełni kosztów utrzymania placówek oświatowo-wychowawczych. I tak na wydatki w tym dziale, ponad kwoty subwencji na oświatę, gmina przeznaczyła z dochodów własnych następujące sumy: w roku 2001 – 276 037, w 2002 roku – 492 644 zł, w 2003 roku – 464 870 zł, w 2004 roku plan – 555 936 zł.

Kolejnym sposobem na skuteczną realizację zadań gminy jest finansowanie ich przy pomocy tzw. dochodów zwrotnych.

Podział dochodów na bezzwrotne i zwrotne jest często spotykany. Rola tych pierwszych jest oczywiście większa, niemniej jednak coraz częściej gminy finansują swoją działalność dochodami zwrotnymi. Ich istota polega na tym, że z ich uzyskaniem wiążą się określone wydatki oraz zobowiązania związane z koniecznością ich spłaty w przyszłych okresach. Zaliczamy do nich pożyczki i kredyty bankowe.

Procentowy wskaźnik zadłużenia gminy do dochodów ogółem wynosi: rok 2001 – 1,79 %, rok 2002 – 0,00 %, rok 2003 – 13,85 %, rok 2004 – 17,13 %.

Zauważyć należy, że wydatki inwestycyjne w omawianych latach 2001-2004 stale wzrastały.

W ostatnich 4 latach Gmina Dębowiec ze swojego budżetu na wydatki inwestycyjne przeznaczała około 12% środków budżetowych. Wyjątkiem był rok 2003 kiedy to wydatki te przekroczyły 22% dochodów ogółem na co znaczący wpływ miało pozyskanie dodatkowych środków inwestycyjnych z funduszu europejskiego SAPARD oraz z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

2. Faza rozwojowa gminy

Gmina Dębowiec podlega procesowi przemian. Do najważniejszych z nich należą:

- przekształcenia własnościowe w sektorze rolniczym,
- rozwój małej i średniej przedsiębiorczości,
- rozbudowa sieci i urządzeń infrastruktury komunalnej,
- stopniowe kształtowanie się centrum gminy.

W gminie ma miejsce porządkowanie obszaru centrum połączone z kształtowaniem nowego układu komunikacyjnego silnie powiązanego z drogą ekspresową S1. Poprawia się estetyka gminy, niezmiennie utrzymuje się dobry stan jej środowiska przyrodniczego. W trakcie realizacji jest Park Jubileuszowy w Dębowcu oraz planowane są do urządzenia nowe tereny zielone w Ogrodzonej, Simoradzu i Gumnach.

W gminie następuje dynamiczny rozwój sektora małych i średnich przedsiębiorstw, także w obszarach wcześniej nie reprezentowanych. Lokalny rynek pracy nie jest zagrożony bezrobociem strukturalnym.

Gmina Dębowiec stoi w obliczu szeregu wyzwań. Do najważniejszych należą:

- utrzymanie dynamicznego rozwoju lokalnej przedsiębiorczości,
- podniesienie atrakcyjności gminy dla mieszkańców, inwestorów zewnętrznych i ludności ościennych gmin,
- integracja społeczności lokalnych sołectw w ramach gminy.

W rozwoju gminy współwystępują fazy:

- faza otwarcia,
- faza rozwoju,
- faza przejścia i stabilizacji,
- faza regresu.

Na fazę otwarcia wskazuje zapoczątkowanie zmian w kierunkach rozwoju gospodarczego i strukturze zatrudnienia. Powstają nowe działalności gospodarcze nie związane z rolnictwem.

W stadium zapoczątkowanych przemian znajduje się przestrzeń gminna i zmiana orientacji systemu komunikacyjnego łączącego poszczególne jej części z otoczeniem drogi ekspresowej S1. Jest to również faza formułowania lokalnej polityki społecznej, a w szczególności polityki oświatowej wzmocniającej wewnętrzny potencjał oraz dynamikę i integrację społeczności lokalnej. Wdrażanie lokalnej polityki ochrony środowiska skutkuje wstępnymi pozytywnymi efektami.

Faza rozwoju jest obecna w stosunkowo niewielkim zakresie. Procesy rozwoju obserwuje się w sektorze MŚP oraz w infrastrukturze technicznej służącej zwłaszcza ochronie środowiska. Procesy rozwojowe obserwuje się głównie w obszarze drogi ekspresowej S1.

Gmina jest w dużym stopniu objęta fazą przejścia i stabilizacji. Fazę tę znamionuje głównie stabilizacja liczby mieszkańców, ugruntowanie lokalnej władzy samorządowej i

współdecydowanie mieszkańców o przyszłości swojej gminy. Następuje zdecydowane porządkowanie zagospodarowania przestrzennego oraz rozwój gospodarki komunalnej.

W fazie regresu znajdują się działalności bezpośrednio lub pośrednio związane z rolnictwem. Ma to swoje negatywne odbicie w dochodach budżetu gminy.

3. Wartości i atrakcyjność gminy

Gmina posiada następujące atuty:

- korzystne położenie przygraniczne, w bliskości dwóch średniej wielkości ośrodków miejskich Cieszyna i Skoczowa, przy modernizowanej drodze ekspresowej S1 oraz w bezpośredniej bliskości Beskidu Śląskiego,
- zasoby i walory naturalne,
- związana z miejscem zamieszkania społeczność, zdolna do podejmowania ryzyka w zakresie działalności gospodarczej,

Gmina jest ośrodkiem tranzytowym, a z uwagi na peryferyjne położenie względem silnie zurbanizowanych centrów Cieszyna i Skoczowa (co znajduje odbicie także w niższych cenach nieruchomości) staje się bardzo atrakcyjnym miejscem do mieszkania i wypoczynku.

4. Szanse i zagrożenia rozwoju gminy

Głównymi segmentami otoczenia Gminy są:

- otoczenie lokalno-regionalne,
- otoczenie sektorowe,
- makrootoczenie,
- otoczenie krajowe i międzynarodowe.

Przyszły rozwój gminy jest w podstawowym zakresie uwarunkowany czynnikami lokalno-regionalnymi.

Rozwój sytuacji w otoczeniu gminy należy postrzegać jako sprzyjające tendencje zmian w krótkim i średnim okresie w odniesieniu do uwarunkowań rynkowych i legislacyjno-politycznych. W zakresie uwarunkowań konkurencyjnych należy spodziewać się narastania zjawisk rywalizacji w obrębie tradycyjnych działalności gospodarczych. W dziedzinie uwarunkowań komunikacyjno-transportowych można przewidywać szybkie włączenie w sieć międzynarodowych powiązań transportowych.

ZEWNEŹRZNE SZANSE I ZAGROZENIA

Tabl. 1

SZANSE OKAZJE	TRUDNOŚCI I ZAGROŻENIA
Kultura, turystyka, sport – Aktywizacja obszarów wiejskich poprzez rozwój agroturystyki i ekoturystyki – Stan prawny stwarzający możliwości skutecznej ochrony walorów krajobrazowych środowiska naturalnego – Lokalizacja strefy specjalnej ochrony Natura 2000; czystość środowiska naturalnego – Wykorzystanie międzynarodowych ciągów komunikacyjnych (S1) do rozwoju turystyki tranzytowej – Doświadczenie w korzystaniu z możliwości pozyskania środków finansowych z funduszy zagranicznych (fundusze strukturalne UE) – Wykorzystanie możliwości tkwiących w partnerstwie publiczno-prywatnym oraz mody na agroturystykę – Wykorzystanie lokalizacji kompleksu stawów rybnych – Wykorzystania położenia gminy blisko znanych miejscowości turystycznych oraz granicy państwa (z dobrą infrastrukturą graniczną) – Renowacja, wydobywanie walorów kulturowych starych obiektów (utworzenie Izb Regionalnych) – Działalność lokalnych pasjonatów wspierających działalność kulturalną i sportową – Wykorzystanie istnienia lokalnej gazety (określonego sposobu jej redagowania) – Wykorzystanie lokalnych tradycji i możliwości organizacji zgrupowań sportowych – Wykorzystanie gimnazjum (jednego) jako czynnika integracyjnego w rozwoju sportu	Kultura, turystyka, sport – Stan prawny własności kompleksu stawów rybnych – Konkurencyjność ze strony sąsiednich regionów granicznych oferujących bardziej atrakcyjną ofertę turystyczną – Brak dostatecznej dostępności zewnętrznych źródeł finansowania dla turystyki – Pauperyzacja społeczeństwa – Zanieczyszczenie środowiska naturalnego spowodowane dużym natężeniem ruchu na drodze S1 – Mało terenów pod budownictwo letniskowe – Brak środków na renowację, wydobywanie walorów kulturowych starych obiektów – Brak wystarczających środków na wspieranie działalności kulturalnej i sportowej – Rozwój ferm drobiu – Brak dyscypliny właścicieli psów (zwyczaj swobodnego puszczania „czworonogów”)

Gospodarka komunalna - Ukończenie modernizacji drogi ekspresowej S1 - Możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych (UE) na rozwój infrastruktury komunalnej, dróg i kanalizacji - Rozwój usług telekomunikacyjnych stwarzający możliwość zwiększenia dostępności usług stałego dostępu do internetu - Dołączenie nowych miejscowości do istniejącej oczyszczalni ścieków w Ogrodzonej oraz możliwość rozbudowy oczyszczalni ścieków w Dębowcu - Całoroczne wykorzystanie limitu posiadanego przez gminę na dysponowanie tanim (lokalnym) gazem ziemnym	Gospodarka komunalna - Prawdopodobieństwo konieczności utrzymania większej ilości kilometrów dróg gminnych - Brak możliwości przemieszczania się zwierzyzny z jednej na drugą stronę drogi ekspresowej S1 - Niechęć mieszkańców do zorganizowanego pozbywania się odpadów - Zły stan części istniejących powiatowych publicznych połączeń komunikacyjnych na terenie gminy
Rozwój gospodarczy - Uruchomienie warzelni soli - Wykorzystanie zasobów solanek - Wykorzystanie nieczynnych odwiertów (źródła geotermalne) dla pozyskania tanich odnawialnych źródeł energii - Zdyskontowanie polityki władz samorządowych dla przyciągania potencjalnych inwestorów - Uczestnictwo Gminy w ponadlokalnych strukturach organizacyjnych (Związek Komunalny Ziemi Cieszyńskiej, Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej 'Olza' – Euroregion Śląsk Cieszyński) - Możliwości produkcji zdrowej żywności - Możliwość stworzenia nowych usług z zakresu ochrony zdrowia i opieki społecznej na terenie gminy	Rozwój gospodarczy - Niekontrolowana eksploatacja złóż gliny i piasku - Wydłużony proces inwestycyjny ze względu na brak Planu Zagospodarowania Gminy
Oświata - Wykorzystanie istniejącej bazy oświatowej dla rozwoju innych form kształcenia ustawicznego	Oświata - Niestabilność finansowania oświaty - Spadający przyrost naturalny jako zagrożenie dla istniejącej sieci placówek - Zbyt uboga oferta zajęć pozalekcyjnych

Ochrona zdrowia i pomoc społeczna - Możliwość poszerzenia zakresu usług medycznych - Zwiększenie dostępności usług medycznych poprzez stworzenie prywatnego szpitala na terenie gminy - Uruchomienie lokalnych zasobów pracy wolontarystycznej na rzecz pomocy społecznej (w oparciu o istniejące prawodawstwo)	Ochrona zdrowia i pomoc społeczna - Zwiększanie zadań gminnych z obszaru pomocy społecznej bez przekazania odpowiedniej ilości środków finansowych

5. Mocne i słabe strony gminy

Bilans mocnych i słabych stron gminy jest zrównoważony.

Podstawowymi czynnikami sukcesu a zarazem niepowodzeń w kształtowaniu przyszłości gminy są:

MOCNE I SŁABE STRONY

Tabl. 2

SZANSE OKAZJE	TRUDNOŚCI I ZAGROŻENIA
Kultura, turystyka, sport - Dostępność komunikacyjna sieci dróg, S1 - Duża liczba aktywnie działających klubów sportowych i działaczy - Bardzo dobra dla potrzeb społeczności infrastruktura sportowa - Spartakiada Sołectw jako czynnik integracji wewnątrz gminy i lokalnej aktywności - Walory krajobrazowe - Duża ilość starych nie użytkowanych domów - Sieć szlaków rowerowych - Złóża solanek - Istnienie środowiskowych domów kultury - Istnienie obiektów, które mogą służyć jako miejsca organizowania imprez kulturalnych	Kultura, turystyka, sport - Mała dostępność komunikacyjna dla części sołectw w zakresie publicznego transportu - Słaba baza noclegowa i gastronomiczna - Brak struktur organizacji pozarządowych w obszarze kultury - Zły stan techniczny starych nie użytkowanych domów (agroturystyka) - Brak imprez kulturalnych o charakterze powiatowym i ponadlokalnym - Niedostateczna liczba imprez kulturalnych cyklicznych o charakterze lokalnym - Nierównomierne rozmieszczenie imprez kulturalnych w poszczególnych sołectwach - Brak Świąta Gminy - Brak Gminnego Ośrodka Kultury jako instytucji kultury - Niewystarczająca baza Gminnej Biblioteki (lokal)

Gospodarka komunalna - Dobra sieć i stan dróg gminnych wewnątrz gminy - Dobra dostępność sieci energetycznej, gazowej, wodociągowej i telefonicznej - Istnienie oczyszczalni ścieków (nowoczesnej) dla części południowej gminy - Selekcja odpadów komunalnych i zapewnienie ich odbioru - Dobre oznakowanie sołectw - Stałe rozbudowywanie sieci kanalizacyjnych	Gospodarka komunalna - Zły stan techniczny części dróg powiatowych na terenie gminy - Niewystarczająca ilość publicznych połączeń komunikacyjnych pomiędzy sołectwami, w tym również z centrum gminy - Brak chodników przy drogach w poszczególnych sołectwach - Rozproszona zabudowa - Brak sieci kanalizacyjnej w części sołectw - Niska świadomość ekologiczna części mieszkańców gminy - Brak wystarczającej liczby komunalnych mieszkań socjalnych - Niewystarczająca dostępność usług stałego dostępu do Internetu - Mała częstotliwość wywozu odpadów komunalnych - Brak nazewnictwa ulic w części sołectw - Niewystarczająca ilość koszy na śmieci w miejscach publicznych oraz częstotliwość ich opróżniania - Istnienie 'dzikich' wysypisk - Brak systemu zbiórki odpadów niebezpiecznych
Rozwój gospodarczy - Dostępność solanek, złóż gazu ziemnego (metanu), złóż gliny oraz piasku - Dobra dostępność sieci energetycznej, gazowej, wodociągowej i telefonicznej - Dobre warunki do inwestowania (dostępność komunikacyjna, niskie podatki, przyjazne władze samorządowe) - Dobra struktura (zróżnicowania) istniejących podmiotów gospodarczych - Dobrej jakości (niezanieczyszczone) gleby - Kultura i wiedza agrarna - Położenie części gminy w obszarze Krajowej Sieci NATURA 2000	Rozwój gospodarczy - Brak Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy - Brak tradycji i obecności usług agroturystycznych - Brak sieci kanalizacyjnej w części sołectw - Zbyt mała ilość podmiotów gospodarczych na terenie gminy – z punktu widzenia generowania dochodów gminy - Brak dostępu do nowoczesnych form realizacji płatności (bankomaty) - Niewystarczająca ilość miejsc pracy na terenie gminy - Zła struktura obszarowa gospodarstw rolnych (rozdrobienie) - Niewystarczający stan mechanizacji i nowoczesnego sprzętu - Zły stan urządzeń melioracyjnych
Oświata - Dobra sieć i stan placówek oświatowych - Kadra placówek oświatowych - Organizacja wyżywienia we wszystkich placówkach oświatowych	Oświata - Brak pełnowymiarowych sal gimnastycznych przy dwóch szkołach

Ochrona zdrowia i pomoc społeczna

- Dobra sieć i stan placówek ochrony zdrowia (też apteka) i pomocy społecznej

Ochrona zdrowia i pomoc społeczna

- Profilaktyka zdrowotna, głównie wśród dzieci i młodzieży
- Brak rozwiniętych form dziennej pomocy
- Brak dostosowania większości obiektów dla potrzeb osób niepełnosprawnych
- Brak tradycji w zakresie rekreacyjnego uprawiania sportu i dbania o zdrowie poprzez aktywność ruchową
- Złe nawyki żywieniowe

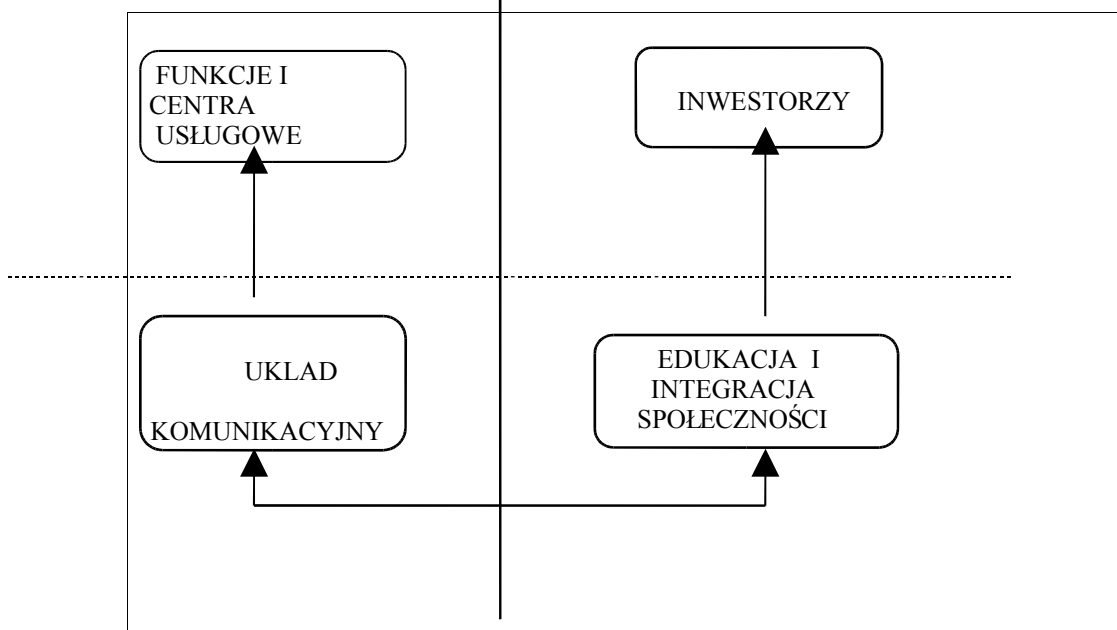
II. WIZJA ROZWOJU I STRATEGIA GLOBALNA GMINY DĘBOWIEC

1. Pola strategicznego rozwoju gminy

Powiązanie ze sobą mocnych i słabych stron gminy oraz uwzględnienie podstawowych, zewnętrznych jej uwarunkowań rozwojowych prowadzi do wyodrębnienia czterech pól strategicznych. Są to:

- układy komunikacyjne
- edukacja i integracja społeczności
- funkcje i centra usługowe
- przedsiębiorczość i inwestorzy

Schemat 1. Pola strategicznego rozwoju gminy Dębowiec

Pole strategiczne „Układy komunikacyjne” wskazuje, że punktem ciężkości w rozwoju gminy jest ukształtowanie głównych ciągów komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej. W polu tym chodzi o dostępność komunikacyjną centrum gminy i centrów poszczególnych sołectw oraz o ich skomunikowanie z najważniejszymi ośrodkami otaczającymi gminę.

Pole strategiczne „Edukacja i integracja społeczności” kładzie nacisk z jednej strony na potencjał edukacyjny i poziom wykształcenia, a z drugiej strony na tożsamość społeczności lokalnej i identyfikację mieszkańców z miejscem swojego zamieszkania.

Pole strategiczne „Funkcje i centra usługowe” koncentruje przyszłe decyzje i działania na wielofunkcyjnym centrum gminy. Ukształtowane już centrum stwarza szansę na lokalizację w tej strefie gminy usług społecznych i publicznych dla całej społeczności gminy Dębowiec.

Pole strategiczne „Przedsiębiorczość i inwestorzy” ogniskuje wysiłek władz samorządowych oraz przedsiębiorców na dalszym tworzeniu alternatywnych, w stosunku do rolnictwa, działalności gospodarczych i miejsc pracy.

Wyróżnione pola strategicznego rozwoju gminy mieszczą w sobie dwa fundamentalne wymiary strategii globalnej, a mianowicie wymiar społeczno-gospodarczy oraz wymiar techniczno-przestrzenny. Na wymiar techniczno-przestrzenny składają się układy komunikacyjne oraz funkcje i centra usługowe. Natomiast wymiar społeczno-gospodarczy tworzą edukacja i integracja społeczności oraz przedsiębiorczość i inwestorzy. Jednocześnie u podstaw rozwoju znajdują się układy komunikacyjne oraz edukacja i integracja społeczności. Natomiast funkcje i centra usługowe oraz przedsiębiorczość i inwestorzy będą tworzyły przyszły wizerunek i pozycję gminy.

2. Pożądane procesy rozwojowe w gminie

Pożądane procesy rozwojowe stanowią pierwszy człon wizji rozwoju gminy. Są one sprecyzowane w odniesieniu do każdego z czterech wyróżnionych pól strategicznych.

Procesy rozwoju w polu strategicznym „Układy komunikacyjne”:

- aktywizacja kontaktów zewnętrznych w oparciu o drogę ekspresową S1,
- usprawnienie połączeń komunikacyjnych z sąsiednimi gminami oraz pomiędzy centrum gminy a sołectwami,
- realizacja wspólnych przedsięwzięć komunikacyjnych z samorządem powiatowym i wojewódzkim

Procesy rozwojowe w polu strategicznym „Edukacja i integracja społeczności”:

- doskonalenie w organizacji lokalnej oświaty,
- edukacja zdrowotna, ekologiczna i regionalna,
- dalszy rozwój placówek sportowych i kulturalnych, w tym utworzenie nowych ośrodków kultury,
- integracja społeczności lokalnej w ramach gminy,
- kształtowanie lokalnych elit i ich współpraca dla dobra gminy,
- rozwój różnych form ekspresji patriotyzmu lokalnego.

Procesy rozwojowe w polu strategicznym „Funkcje i centra usługowe”:

- rozwój ogólnogminnych usług publicznych i społecznych w strefie centralnej gminy,
- kształtowanie terenów rekreacyjnych w różnych częściach gminy – parki i tereny sportowe

Procesy rozwojowe w polu strategicznym „Przedsiębiorczość i inwestorzy”:

- rozwój przedsiębiorczości i aktywizacja zawodowa ludzi młodych,
- kreowanie rozwoju lokalnej, małej i średniej przedsiębiorczości,
- rozwój infrastruktury komunalnej,
- wyznaczenie i przygotowanie terenów pod inwestycje.

Pożądanym procesy rozwoju, zachodzące współzależnie we wszystkich wyróżnionych polach strategicznych umożliwią przeprowadzenie gminy z obecnej fazy rozwojowej do dalszego stadium rozwojowego, na które złożą się dwie dominujące fazy:

- faza ugruntowanej stabilizacji, obejmie sektor edukacyjny oraz przejawiać się będzie w dziedzinie identyfikacji społeczności lokalnej z gminą jako całością. Kluczową rolę powinno w tej dziedzinie pełnić miejscowe gimnazjum kształcające młodzież z całej gminy. Znajdzie to również odbicie w wyodrębnieniu się funkcji centralnych gminy oraz sieci centrów lokalnych (sołeckich),
- faza wzbogacania bazy ekonomicznej gminy o nowe i alternatywne działalności gospodarcze. Równocześnie w fazie rozwoju i krystalizacji znajdują się podstawowe układy komunikacji zewnętrznej i wewnętrznej.

W minionych latach dominującą funkcją gminy było rolnictwo. Funkcja ta realizowana była przez spółdzielczość rolniczą oraz prywatne gospodarstwa rolne, które w większości produkowały żywność na własne potrzeby. Można zaobserwować, że coraz większa liczba małych gospodarstw przestaje prowadzić swoją działalność, w pewnym zakresie ustępując miejsca większym gospodarstwom. W znaczącej części jest to i nadal może być rezygnacja na rzecz działalności pozarolniczej. Walory krajobrazowo-przyrodnicze, szczególnie w południowej części gminy, stwarzają dodatkowe szanse na rozwój działalności turystycznej, w tym powstanie i rozwój gospodarstw agroturystycznych. Ważnym elementem rozwoju gminy będzie tworzenie bazy pobytowo-usługowej dla turystyki i wypoczynku. Kluczowym zagadnieniem staje się jednak wykorzystanie szans i zniwelowanie zagrożeń związanych z modernizowaną drogą ekspresową S1, a tym samym uzyskanie bardzo dobrego połączenia z granicą państwa w Cieszynie, ośrodkiem subregionalnym jakim jest Bielsko-Biała oraz możliwością zatrzymania w gminie użytkowników drogi: turystów tranzytowych i podróżujących w celach biznesowych.

3. Przyszły wizerunek gminy

Gmina Dębowiec będzie ośrodkiem o zróżnicowanej bazie ekonomicznej. Obok zrestrukturizowanego rolnictwa w jej skład wchodzić będzie nowoczesny i różnorodny pod względem branżowym mały i średni przemysł. Rozwijać się będą gospodarstwa o wysokiej kulturze rolnej. Gmina stanie się atrakcyjnym miejscem pobytu i świadczenia usług dla własnych mieszkańców.

Gmina Dębowiec będzie ośrodkiem zrównoważonego rozwoju. Będzie to gmina stabilna ekonomicznie i społecznie oraz czysta ekologicznie. W strefie centralnej gminy ukształtuje się lokalne centrum administracyjno-usługowe.

Będzie to gmina dogodnie położona przy ważnej międzynarodowej drodze ekspresowej S1.

Procesy kształtowania się tożsamości "gminnej" Dębowca będą współlistnieć z silnym przywiązaniem do sołeckiego, wysokiego stopnia identyfikacji z miejscem zamieszkania oraz "cieszyńskimi" tradycjami "małej ojczyzny Śląska Cieszyńskiego".

4. Misja gminy

***Atrakcyjne miejsce w województwie śląskim,
gdzie znaczna część społeczności jest silnie przywiązana
do lokalnych, cieszyńskich tradycji, identyfikuje się
ze swym miejscem zamieszkania i dąży do budowy
"dębowieckiej" społeczności, która wraz z władzami
gminy rozwija w sposób zrównoważony działalność
rolniczą, przedsiębiorczość oraz kreuje gminę jako
atrakcyjne miejsce zamieszkania, pracy, rekreacji i wypoczynku.***

MISJA GMINY DĘBOWIEC

Tabela 1

- atrakcyjność miejsca w regionie,- silne przywiązanie społeczności do lokalnych, cieszyńskich tradycji,- identyfikacja społeczności ze swym miejscem zamieszkania,- tworzenie "dębowieckiej" społeczności,- współpraca władz gminy i lokalnej społeczności na rzecz zrównoważonego rozwoju działalności rolniczej, przedsiębiorczości oraz kreowania gminy jako atrakcyjnego miejsca zamieszkania, rekreacji i wypoczynku

Hasła/slogany wypracowane w toku prac nad Strategią:

- gmina Dębowiec atrakcyjnym miejscem na ziemi cieszyńskiej,
- społeczność gminy silnie identyfikująca się ze swym miejscem zamieszkania i lokalnymi tradycjami,
- tworzymy "dębowiecką" społeczność,
- gmina godząca potrzeby społeczne i cywilizacyjne swoich mieszkańców z działalnością gospodarczą i turystyką,
- gmina Dębowiec miejscem, w którym chce się mieszkać, pracować i wypoczywać,
- gmina Dębowiec miejscem, z którego wyjeżdżam wtedy kiedy chce, a nie wtedy kiedy muszę.

5.Opcje globalnej strategii rozwojowej gminy

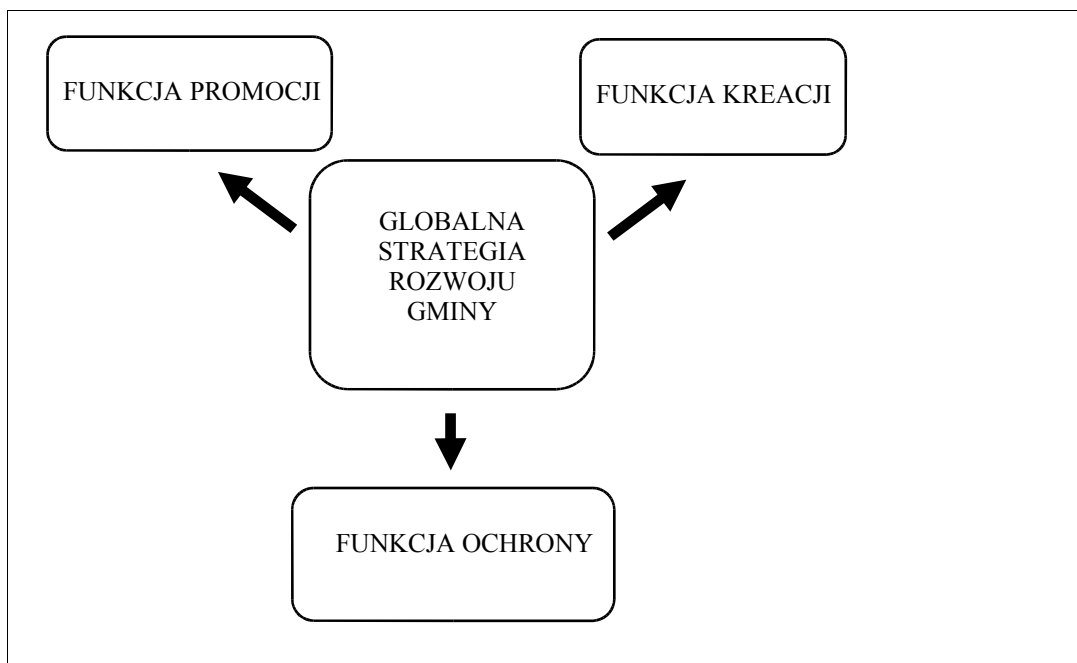
U podstaw globalnej strategii rozwoju gminy znajdują się największe zewnętrzne szanse rozwojowe, w szczególności położenie przy drodze S1 oraz poszerzanie rozwijającej się lokalnej przedsiębiorczości.

Największym zagrożeniem, które należy brać pod uwagę przy konstrukcji globalnej strategii rozwoju jest rezygnacja z dotychczasowej polityki przestrzennej oszczędzającej tereny przed nadmierną zabudową oraz sytuacja budżetu gminy.

Globalną strategię rozwojową gminy wyznaczają jej mocne strony: lokalizacja i współpraca z gminami ościennymi. Ograniczenie stanowią z kolei słabości: przeciętna sytuacja budżetu gminy, zły stan powiatowej sieci drogowej wewnątrz gminy i brak lokalnych tradycji rozwijania turystyki.

Globalna strategia rozwojowa gminy jest strategią mieszaną i ma do spełnienia trzy kluczowe funkcje:

- funkcja promocji - przyspieszenie dynamiki gospodarczej,
- funkcja kreacji - nowe funkcje publiczne i społeczne,
- funkcja ochrony - ochrona wewnętrznych potencjałów rozwojowych w relacji z inwestycją drogi ekspresowej A1

Schemat 2. Funkcje strategii globalnej gminy Dębówiec

Opcje strategii globalnej rozwijają i konkretyzują cztery strategie dziedzinowe. Każda z nich odnosi się do wyróżnionego pola strategicznego.

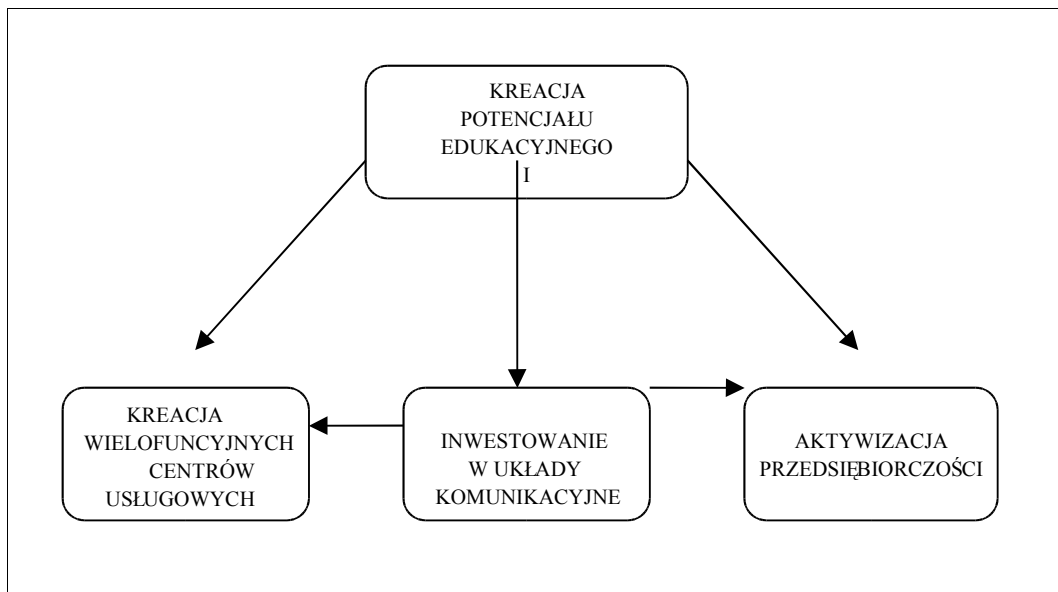
III. DOMENY, CELE I PROJEKTY STRATEGICZNE GMINY DĘBOWIEC

Realizacja strategii rozwojowej gminy wymaga podjęcia czterech strategii dziedzinowych. Są to:

- strategia silnego inwestowania w układy komunikacyjne,
- strategia kreacji potencjału edukacyjnego i promocji kulturalnej,
- strategia kreacji wielofunkcyjnych centrów usługowych,
- strategia aktywizacji przedsiębiorczości, w tym dziedzinie turystyki.

Z punktu widzenia liczebności i złożoności projektów strategicznych decydujące znaczenie dla powodzenia globalnej strategii rozwojowej gminy ma współzależność i efekt synergiczny projektów komunikacyjnych, usługowych i biznesowych. Projekty kulturalne i edukacyjne są kreowane i rozwijane w dużym stopniu autonomicznie. Jednakże tylko one są w podstawowym zakresie źródłem inicjatyw i innowacji rozwojowych, mobilizacji sił społecznych i ducha przedsiębiorczości.

Schemat 3. Współzależność strategii dziedzinowych

Domena 1
Kultura fizyczna, turystyka i edukacja

CEL STRATEGICZNY 1:

**OPRACOWANIE KONCEPCJI ROZWOJU GMINY POPRZEZ UZUPEŁNIENIE DOTYCH-
CZASOWYCH FUNKCJI O TURYSTYKĘ.**

CEL OPERACYJNY 1.1:

OPRACOWANIE ANALIZY TURYSTYCZNEJ GMINY W CELU USTALENIA SPECYFICZ-
NYCH ATRAKCJI GMINY.

Projekty:

- 1.1.1. Opracowanie programu turystycznego dla Gminy w oparciu o jej atrakcje i silne strony w tej dziedzinie

CEL OPERACYJNY 1.2:

WYPRACOWANIE KONCEPCJI WSPÓŁPRACY MIĘDZY PODMIOTAMI ZAINTERESOWA-
NYMI ROZWOJEM TURYSTYKI W GMINIE.

Projekty:

- 1.2.1. Organizowanie na szczeblu gminnym szkoleń, konsultacji i do-
radztwa administracyjno-biurowego dla podmiotów zainteresowanych
rozwojem turystyki

CEL STRATEGICZNY 2:

**ROZWÓJ GOSPODARCZY GMINY POPRZEZ TURYSTYKĘ W OPARCIU O ISTNIEJĄCE
ZASOBY – AGROTURYSTYKA, EKOTURYSTYKA, TURYSTYKA TRANZYTOWA I
TURYSTYKA AKTYWNA.**

CEL OPERACYJNY 2.1:

WYPRACOWANIE POROZUMIENIA NA RZECZ ROZWOJU GMINY ZE ZIDENTYFIKOWA-
NYMI PARTNERAMI Z ZEWNĄTRZ.

Projekty:

- 2.1.1. Wypracowanie zasad współpracy z samorządem powiatowym i
Stowarzyszeniem Rozwoju i Współpracy 'Olza' w Cieszynie
- 2.1.2. Udział we wspólnych przedsięwzięciach w tej dziedzinie

CEL OPERACYJNY 2.2:

STWORZENIE ATRAKCYJNEJ OFERTY TURYSTYCZNEJ.

Projekty:

Strategia rozwoju gminy Dębowiec 2004 - 2016

Dębowiec 2016

- 2.2.1. Opracowanie programu wykorzystania źródeł solankowych do celów turystyczno-uzdrowiskowych (z wykorzystaniem w krytym basenie) i promowanie budowy tężni
- 2.2.2. Opracowanie oferty w zakresie usług agroturystycznych i ekoturystycznych
- 2.2.3. Opracowanie programu w zakresie wykorzystania turystyki tranzytowej sportowej i usług okołoturystycznych
- 2.2.4. Opracowanie programu w zakresie zagospodarowania stawów wraz z infrastrukturą rekreacyjno-sportową (wraz z polem campingowym)
- 2.2.5. Stworzenie ścieżki edukacyjno-przyrodniczej (przykładowo - do źródeł Knajki, Kraśnianki oraz źródeł tufowych w ramach NATURA 2000)
- 2.2.6. Rozbudowa infrastruktury istniejących szlaków rowerowych poprzez stworzenie nowych punktów odpoczynku
- 2.2.7. Stworzenie – w porozumieniu z właścicielami - warunków do obserwacji hodowanych zwierząt leśnych
- 2.2.8. Przygotowanie - przez właścicieli stawów hodowlanych – oferty dla wędkarzy
- 2.2.9. Opracowanie i promocja ferty budowy pola golfowego
- 2.2.10. Utworzenie ponadlokalnego Centrum Agroturystyki w Łączce

CEL OPERACYJNY 2.3:

STOSOWANIE RÓŻNORODNYCH FORM PROMOCJI GMINY.

Projekty:

- 2.3.1. Przygotowanie i wydanie gminnych materiałów promocyjnych i – dodatkowo - upowszechnienie informacji o gminie w ponadlokalnych materiałach promocyjnych
- 2.3.2. Przekazanie pełnej informacji i sposobów upowszechniania przekazywanych do informatorów o imprezach sportowo-rekreacyjnych i kulturalnych
- 2.3.3. Współpraca z mediami (w tym: wyznaczenie pracownika Urzędu Gminy odpowiedzialnego za kontakty ze środkami przekazu) w celu właściwej promocji gminy

CEL STRATEGICZNY 3:

ZWIĘKSZENIE AKTYWNOŚCI FIZYCZNEJ SPOŁECZEŃSTWA POPRZEZ BUDOWĘ I MODERNIZACJĘ ISTNIEJĄCYCH OGÓLNODOSTĘPNYCH OBIEKTÓW I PROMOCJĘ WYDARZEŃ SPORTOWO-REKREACYJNYCH.

CEL OPERACYJNY 3.1:

OPRACOWANIE WIELOLETNIEGO PROGRAMU BUDOWY NOWYCH I MODERNIZACJI ISTNIEJĄCYCH OBIEKTÓW ORAZ KOMPLEKSU REKREACYJNO-SPORTOWEGO.

Projekty:

- 3.1.1. Realizacja zadań zapisanych w wieloletnim programie budowy i modernizacji istniejących obiektów oraz kompleksu rekreacyjno-sportowego

- 3.1.2. Promowanie i upowszechnianie aktywnych form spędzania wolnego czasu
- 3.1.3. Poszerzanie wiedzy mieszkańców na temat kultury fizycznej i sportu we współpracy ze szkołami i stowarzyszeniami sportowymi

CEL OPERACYJNY 3.2:

UDOSTĘPNIENIE OBIEKTÓW SPORTOWYCH PLACÓWEK OŚWIATOWYCH I STOWARZYSZEŃ SPORTOWYCH WSZYSTKIM MIESZKAŃCOM GMINY, W SZCZEGÓLNOŚCI DZIECIOM I MŁODZIEŻY.

Projekty:

- 3.2.1. Wypracowanie systemu współpracy z zarządzającymi obiektami sportowymi w celu udostępniania ich mieszkańcom gminy, a szczególnie dzieciom i młodzieży

CEL STRATEGICZNY 4:

WSZECHSTRONNY ROZWÓJ OŚWIATY

CEL OPERACYJNY 4.1:

STWORZENIE PROGRAMÓW CELEM AKTYWIZACJI RÓŻNYCH GRUP WIEKOWYCH UCZNIÓW

Projekty:

- 4.1.1. Stworzenie systemu stypendialnego dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjum
- 4.1.2. Promocja istniejących systemów stypendialnych

CEL OPERACYJNY 4.2:

WZBOGACENIE OFERTY EDUKACYJNEJ POPRZEZ UMOŻLIWIENIE RÓŻNYM PODMIOTOM ORGANIZOWANIA KURSÓW I WARSZTATÓW W PLACÓWKACH OŚWIATOWYCH, TAKŻE CELEM AKTYWIZACJI GOSPODARCZEJ GMINY.

Projekty:

- 4.2.1. Opracowanie programów edukacyjnych z zakresu edukacji regionalnej i ekologicznej realizowanych w placówkach oświatowych
- 4.2.2. Organizowanie dla dzieci i młodzieży warsztatów i konkursów z zakresu wiedzy o regionie
- 4.2.3. Organizowanie kursów i warsztatów w zakresie dobrej praktyki rolniczej i agroturystyki
- 4.2.4. Organizowanie wystaw czasowych i utworzenie Izby Regionalnej poprzez zakup starego domu w celu popularyzacji dorobku kulturowego gminy i regionu
- 4.2.5. Stworzenie większej oferty zajęć pozalekcyjnych także w oparciu o wolontariat

CEL OPERACYJNY 4.3:

POZYSKIWANIE PRZEZ SAMORZĄD ORAZ PODMIOTY GOSPODARCZE FUNDUSZY NA PROJEKTY Z RÓŻNYCH ŹRÓDEŁ, W TYM FUNDUSZY UNIJNYCH.

Projekty:

- 4.3.1. Opracowanie i wdrożenie - w odniesieniu do innych dziedzin miejscowej działalności gospodarczej - programu rozwoju gminy przez turystykę
- 4.3.2 Organizowanie kursów i szkoleń dla rolników i przedsiębiorców

CEL STRATEGICZNY 5:

ZACHOWANIE ISTNIEJĄCEGO POTENCJAŁU W ZAKRESIE KULTURY DUCHOWEJ I MATERIALNEJ ORAZ JEGO UPOWSZECHNIENIE (POWOŁANIE GMINNEGO OŚRODKA KULTURY)

CEL OPERACYJNY 5.1:

OPRACOWANIE PROGRAMU EDUKACJI KULTURALNEJ I REGIONALNEJ ORAZ WDROŻENIE GO W EDUKACJI SZKOLNEJ.

Projekty:

- 5.1.1. Wdrożenie Gminnego Programu Edukacji Kulturalnej i Artystycznej w szkołach, bibliotekach, przy współpracy organizacji pozarządowych

CEL OPERACYJNY 5.2:

STWORZENIE OFERTY INWESTYCYJNEJ DLA CZĘŚCI OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH.

Projekty:

- 5.2.1. Aktualizacja ewidencji obiektów zabytkowych
- 5.2.2. Oznakowanie obiektów znajdujących się w ewidencji zabytków
- 5.2.3. Opracowanie programu wykorzystania zabytków do celów promocyjnych i turystycznych
- 5.2.4. Opracowanie programu ochrony obiektów zabytkowych w oparciu o stworzenie oferty inwestycyjnej i współpracę z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków

CEL OPERACYJNY 5.3:

STWORZENIE ZAPLECZA INFORMACYJNO-KULTURALNEGO

Projekty:

- 5.3.1. Powołanie Gminnego Ośrodka Kultury
- 5.3.2. Poszerzenie bazy czytelniczej i zmiana lokalizacji istniejącej biblioteki

Domena 2

Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

CEL STRATEGICZNY 1:

POPRAWA STANU ŚRODOWISKA NATURALNEGO W GMINIE.

CEL OPERACYJNY 1.1:

ZWIĘKSZENIE ILOŚCI OCZYSZCZANYCH ŚCIEKÓW.

Projekty:

- 1.1.1. Budowa nowych sieci kanalizacyjnych w oparciu o Gminny Program Ochrony Środowiska
- 1.1.2. Rozbudowa istniejących oczyszczalni ścieków w Ogrodzonej i Dębowcu w oparciu o Gminny Program Ochrony Środowiska
- 1.1.3. Wspieranie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków w oparciu o Gminny Program Ochrony Środowiska

CEL OPERACYJNY 1.2:

DAŻENIE DO ZORGANIZOWANEGO USUWANIA WSZYSTKICH POWSTAJĄCYCH ODPADÓW, W TYM ODPADÓW NIEBEZPIECZNYCH.

Projekty:

- 1.2.1. Rekultywacja i likwidacja dzikich składowisk
- 1.2.2. Organizacja gminnego punktu zbiórki odpadów niebezpiecznych
- 1.2.3. Zbiórka odpadów wielkogabarytowych i opon
- 1.2.4. Wyposażenie nieruchomości w sprzęt do selekcji odpadów i w kompostownie
- 1.2.5. Budowa lokalnych kompostowni przy oczyszczalniach ścieków
- 1.2.6. Doskonalenie nauczycieli w zakresie edukacji ekologicznej
- 1.2.7. Realizowanie szkolnych i pozaszkolnych programów edukacyjnych w zakresie gospodarki odpadami

CEL OPERACYJNY 1.3:

POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA

Projekty:

- 1.3.1. Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej w oparciu o GPOŚ
- 1.3.2. Zmniejszenie niskiej emisji poprzez działania edukacyjne i stosowanie ekologicznych paliw i kotłów
- 1.3.3. Wylimitowanie występowania problemu spalania śmieci w domowych instalacjach grzewczych

CEL OPERACYJNY 1.4.

OŚIĄGNIĘCIE PEŁNEGO **ZWODOCIAĞOWANIA GMINY**

Projekty:

- 1.4.1. Realizacja zadań w oparciu o Gminny Program Ochrony Środowiska oraz Wieloletni Plan Inwestycyjny

CEL STRATEGICZNY 2:

ZACHOWANIE I WZBOGACANIE WALORÓW PRZYRODNICZYCH I KRAJOBRAZOWYCH GMINY.

CEL OPERACYJNY 2.1:

OKREŚLENIE ZASAD OSZCZĘDNEGO KSZTAŁTOWANIA PRZESTRZENI URBANISTYCZNEJ W GMINIE

Projekty:

- 2.1.1. Wyznaczenie w planach zagospodarowania przestrzennego terenów całkowitego zakazu zabudowy.
- 2.1.2. Dalsza realizacja Parku Jubileuszowego w Dębowcu oraz opracowanie projektów terenów zielonych w Ogrodzonej, Simoradzu i Gumnach
- 2.1.3. Utworzenie małoobszarowych form ochrony przyrody
- 2.1.4. Utworzenie obszarów zieleni izolacyjnej w strefie uciążliwości drogi ekspresowej

CEL OPERACYJNY 2.2:

ZAPOBIEGANIE DEGRADACJI GLEB.

Projekty:

- 2.2.1. Szkolenie rolników z zakresu dobrej praktyki rolnej
- 2.2.2. Wapnowanie gleb
- 2.2.3. Kontrolowanie odczynu pH i zawartości metali ciężkich w glebie
- 2.2.4. Poprawa stanu urządzeń melioracyjnych

CEL OPERACYJNY 2.3:

ZALESIANIE NIEUŻYTKÓW I SŁABYCH GLEB O NIEKORZYSTNYM UKSZTAŁTOWANIU.

Projekty:

- 2.3.1. Promowanie zadrzewień słabych gruntów poprzez informację o korzyściach z tym związanych – pomoc szkoleniowa i organizacyjna

CEL STRATEGICZNY 3:

OSIĄGNIĘCIE DOBREGO STANU DRÓG W GMINIE.

CEL OPERACYJNY 3.1:

MODERNIZACJA NAWIERZCHNI DRÓG, A TAKŻE BUDOWA NOWEJ INFRASTRUKTURY TOWARZYSZĄCEJ (ROWY, POBOCZA, OŚWIETLENIE, CHODNIKI).

Projekty:

- 3.1.1. Przygotowanie planu budowy dróg na lata 2006-2010, 2010-2014-2018 według dotychczas stosowanych zasad
- 3.1.2. Realizacja planu budowy dróg na lata 2002-2006
- 3.1.3. Przyjęcie planu budowy chodników wzdłuż dróg publicznych wg intensywności ruchu pieszych

- 3.1.4. Przyjęcie planu modernizacji rozbudowy sieci oświetlenia ulicznego

**CEL OPERACYJNY 3.2:
NAZEWNICTWO ULIC**

Projekty:

- 3.2.1. Wprowadzenie nazewnictwa ulic we wszystkich sołectwach

Domena 3
Rozwój gospodarczy

CEL STRATEGICZNY 1:

**ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI CZYNNIKIEM SPRZYJAJĄCYM ROZWOJOWI
GOSPODARCZEMU GMINY.**

CEL OPERACYJNY 1.1:

AKTUALIZACJA ORAZ PROMOCJA GMINNEJ OFERTY INWESTYCYJNEJ.

Projekty:

- 1.1.1. Aktualizacja wykazu terenów inwestycyjnych w gminie
- 1.1.2. Utworzenie gminnego zasobu nieruchomości
- 1.1.3. Umożliwienie zmiany przeznaczenia uzbrojonych terenów gospodarstw rolnych na inną działalność nie związaną z rolnictwem

CEL OPERACYJNY 1.2:

TWORZENIE WARUNKÓW SPRZYJAJĄCYCH ROZWOJOWI PRZEDSIĘBIORCZOŚCI.

Projekty:

- 1.2.1. Opracowanie systemu ulg podatkowych i innych preferencji dla przedsiębiorców (inwestorów) i jego promocja
- 1.2.2. Udział w utworzeniu międzygminnego funduszu poręczeniowego
- 1.2.3. Organizowanie szkoleń umożliwiających pozyskiwanie krajowych i zagranicznych środków pomocowych

CEL OPERACYJNY 1.3:

WSPIERANIE ROZWOJU PRZETWÓRSTWA PRODUKTÓW ROLNYCH.

Projekty:

- 1.3.1. Organizowanie szkoleń dla osób zainteresowanych przetwórstwem produktów rolnych
- 1.3.2. Pomoc w rozpoznaniu możliwości zbytu przetworzonych produktów rolnych

CEL OPERACYJNY 1.4:

ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI SIECI INFORMATYCZNYCH.

Projekty:

- 1.4.1. Zebranie informacji o podmiotach zainteresowanych poprawą dostępu do sieci informatycznych
- 1.4.2. Rozbudowa i modernizacja istniejących sieci i obiektów teleinformatycznych

Domena 4 **Ochrona zdrowia i pomoc społeczna**

CEL STRATEGICZNY 1:

ZAPEWNIENIE WYSOKIEGO STANDARDU ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH.

CEL OPERACYJNY 1.1:

ŚWIADCZENIE USŁUG MEDYCZNYCH NA WYSOKIM POZIOMIE, W SZEROKIM ZAKRESIE I OGÓLNIENIE DOSTĘPNYCH.

Projekty:

- 1.1.1. Weryfikacja jakości świadczonych usług medycznych w istniejących ośrodkach zdrowia w celu poprawy jakości świadczeń

CEL OPERACYJNY 1.2:

STWORZENIE LEPSZYCH WARUNKÓW PRACY W CELU POZYSKANIA WYSOKO KWALIFIKOWANEJ KADRY MEDYCZNEJ.

Projekty:

- 1.2.1. Przygotowanie bazy lokalowej dla rozwoju wysokiej jakości usług medycznych
- 1.2.2. Stworzenie preferencyjnych warunków wynajmowania lokali w ośrodku zdrowia w celu zachęcania lekarzy do pracy na terenie gminy
- 1.2.3. Wyznaczenie przez gminę nowych terenów pod zabudowę i działalność nowoczesnych ośrodków opieki zdrowotnej w tym w zakresie opieki społecznej

CEL OPERACYJNY 1.3:

LIKWIDACJA BARIER ARCHITEKTONICZNYCH DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.

Projekty:

- 1.3.1. Likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej
- 1.3.2. Budowa nowych chodników z uwzględnieniem ułatwienia korzystania z nich przez osoby niepełnosprawne

CEL STRATEGICZNY 2:

PODNIESIENIE SKUTECZNOŚCI DZIAŁANIA POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE.

CEL OPERACYJNY 2.1:

ZAPEWNIENIE ŚRODKÓW NIEZBĘDNYCH DO ZASPOKAJANIA PODSTAWOWYCH POTRZEB ŻYCIOWYCH MIESZKAŃCÓW.

Projekty:

- 2.1.1. Wspieranie lokalnych stowarzyszeń lub fundacji, których celem jest zdobywanie środków na pomoc społeczną
- 2.1.2. Stworzenie lokalnego systemu wsparcia przy parafiach, także poprzez zbiórkę odzieży i produktów żywnościowych
- 2.1.3. Zwiększenie zasobów mieszkań socjalnych w gminie

CEL OPERACYJNY 2.2:

STWORZENIE RÓŻNORODNYCH FORM POMOCY ŚRODOWISKOWEJ.

Projekty:

- 2.2.1. Rozwinięcie działalności pielęgniarek środowiskowych w gminie
- 2.2.2. Stworzenie struktur wolontariatu w gminie
- 2.2.3. Podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców w zakresie różnych form pomocy społecznej, także poprzez upowszechnienie form pomocy sąsiedzkiej

CEL OPERACYJNY 2.3:

PODWYŻSZENIE STANDARDÓW PRACY GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ.

Projekty:

- 2.3.1. Powierzenie przez GOPS organizacjom wolontariatu części swoich zadań
- 2.3.2. Zmiana siedziby GOPS w celu zwiększenia dostępności przez osoby starsze i niepełnosprawne

CEL OPERACYJNY 2.4:

ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI ZBIOROWEGO ŻYWIENIA DLA MIESZKAŃCÓW W OPARCIU O BAZĘ ISTNIEJĄCĄ PRZY PLACÓWKACH OŚWIATOWYCH

Projekty:

- 2.4.1. Realizacja świadczonych usług w zakresie żywienia dla osób potrzebujących.
- 2.4.2. Angażowanie wolontariuszy w dostarczanie posiłków do domów potrzebujących
- 2.4.3. Upowszechnianie informacji o możliwości korzystania z posiłków w placówkach oświatowych gminy.

IV. ZAŁĄCZNIKI

I.1 SKŁAD OSOBOWY DĘBOWIECKIEJ RADY LIDERÓW LOKALNYCH ORAZ ZESPOŁU ROBOCZEGO

Załącznik nr 1

Rada Liderów Lokalnych

Joanna Czendlik	nauczycielka, Prowadzi Zespół Regionalny w Dębowcu
Barbara Karnas – Greń	pracownik administracyjny Szpitala Śląskiego
Grażyna i Jerzy Gluza	przedsiębiorcy prywatni
Jan Szewczyk	przedsiębiorca prywatny
Mieczysław Trombik	radny, pracownik marketingu „Elektrometal”
Marian Matejczuk	radny, Prezes RSP Ogrodzona
Adam Pastucha	Przewodniczący Rady Gminy, dyrektor Domu Pomocy „Emaus”
Tomasz Branny	radny, przedsiębiorca prywatny
Krystyna Hanzlik	Dyrektor Szkoły Podstawowej w Ogrodzonej
Janusz Staniecsek	nauczyciel Gimnazjum w Dębowcu
Stanisław Kubicius	nauczyciel gimnazjum w Dębowcu, członek Zarządu Powiatu Cieszyńskiego
Stanisław Badura	Sołtys Gumien
Karol Greń	Przedsiębiorca Prywatny
Jan Źarski	Prezes OSP w Gumnach
Zdzisław Majętny	Dyrektor Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Cieszynie
Arkadiusz Trefon	przedsiębiorca prywatny
Lidia Wajdzik – Greń	Naczelnik wydziału Kultury Starostwa Powiatowego w Cieszynie
Emil Cymorek	przedsiębiorca prywatny
Paweł Czupryna	Redaktor Naczelny Głosu Ziemi Cieszyńskiej
Piotr Zborowski	uczeń liceum
Waldemar Śniegoń	student
Ilona Witoszek	student
Beata Cienciała	nauczycielka, działaczka KGW
Irena Bączek	emerytka, działaczka KGW
Zbigniew Chwastek	radny, Prezes RSP Simoradz
Renata Michnik	pracownik samorządowy, Prezes KS „Dębowlanka”

Zespół Roboczy

Remigiusz Jankowski, Bogdan Kasperek, Aniela Malek, Krzysztof Parchański

BIBLIOGRAFIA

1. Program Ochrony Środowiska Gminy Dębowiec, Dębowiec 2003
2. Program Rozwoju Lokalnego Gminy Dębowiec, Dębowiec 2004
3. Schematy, tabele analityczne, definicje Firmy Promotor – Profesorowie Andrzej Klasik i Florian Kuźnik, Katowice 1998

**OGÓLNA STRATEGIA ROZWOJOWA GMINY DĘBOWIEC.
KLUCZOWE CZYNNIKI I OPCJE STRATEGICZNE**

<i>Kluczowe szanse</i>	<i>Kluczowe zagrożenia</i>	<i>Kluczowe siły</i>	<i>Kluczowe słabości</i>
1.Rozwój krajowych i międzynarodowych połączeń komunikacyjnych (A1) 2.Skuteczna restrukturyzacja rolnictwa; trwała konkurencyjność lokalnych wytwórców 3.Rozwój lokalnej przedsiębiorczości	1.Sytuacja finansowa budżetu gminy	1.Lokalizacja gminy 2.Współpraca z graniczącymi gminami	1.Przeciętna sytuacja budżetu gminy 2.Zły stan powiatowej sieci drogowej wewnątrz gminy 3. Brak lokalnych tradycji rozwijania turystyki i czerpania z niej dochodów uzupełniających
<i>OPCJE STRATEGICZNE</i>			
1. Ochrona i wykorzystanie zasobów i walorów kulturowo-przyrodniczych.			
2.Rozwój funkcji centralnych gminy integrujących jego społeczność z równoczesnym zapewnieniem komunikacji wewnątrz gminy i z otoczeniem zewnętrznym.			
3. Rozwój infrastruktury technicznej oraz terenów dla prowadzenia działalności gospodarczej, także turystycznej.			
3.Współpraca z graniczącymi gminami w różnych obszarach.			
4. Utrzymywanie silnej tożsamości lokalnej mieszkańców i równoczesne zwiększanie otwarcia na otoczenie poprzez zwiększenie dostępności komunikacyjnej i rozwój lokalnej przedsiębiorczości.			